

**2016-2017-ci tədris ili üçün Bakı Dövlət Universitetinin “Tarixi coğrafiya,
siyasi və rekreasiya coğrafiyası” ixtisası üzrə
doktorantlıq minimumu**

PROQRAMI

Doktorantlıq minimum proqramı magistratura pilləsində tarixi, siyasi, rekreasiya coğrafiyası üzrə tədris olunan nəzəri-metodoloji və regional kursların ümumiləşdirilməsi əsasında hazırlanmışdır. Proqram 3 hissədən ibarətdir: 1. Tarixi coğrafiya, 2. Siyasi coğrafiya, 3. Rekreasiya coğrafiyası. Proqramda rekreasiya coğrafiyasına daha çox yer verilmişdir.

Tarixi coğrafiya.Fənnin predmeti və məqsədi. Fiziki, iqtisadi, siyasi coğrafi elmlərin inteqrasiyası. Tarixi coğrafiya keçmiş dövrlərin təbiətdən istifadə və təsərrüfat, əhali məskunlaşması, şəhərlər, nəqliyyat yolları, mədəniyyət abidələrinin coğrafiyasının səciyyəsi. Rekreasiyaya verilən tərif. Tarixi coğrafiyanın elmlər sistemində yeri. Yeni dövrdə coğrafi ideyaların inkişafı. Azərbaycanda tarixi coğrafiya elminin inkişafı.

Siyasi coğrafiya. Siyasi coğrafiyanın predmeti, obyektı və vəzifələri. Siyasi coğrafiyanın öyrəndiyi obyekt. Siyasi coğrafiya qarşısında duran əsas vəzifələr. Siyasi coğrafiyanın coğrafi elmlər sistemində yeri. Dünyanın müasir siyasi xəritəsi. Ölkənin siyasi coğrafi mövqeyi. Siyasi sərhədlər. Sərhədyanı münaqişələr. Geosiyasət anlayışı. Geosiyasətin mənbələri. Siyasi-inzibati coğrafiya və geosiyasətin əsas tədqiqat üsulları. Azərbaycanın geosiyasi coğrafiyası.

Rekreasiya coğrafiyası, predmeti və vəzifələri.Rekreasiya fəaliyyətinin kompleks səciyyə daşması. Rekreasiyanın subyektləri. Rekreasiyanın obyektı. Rekreasiya coğrafiyası təbii, iqtisadi elm kimi. Rekreasiya coğrafiyasının digər elmlərlə əlaqəsi. Rekreasiya coğrafiyasının vəzifəsi. Mütəxəssislər tərəfindən rekreasiyaya verilən tərif (V.A.Kvartalnov və b.).

Rekreasiya-turizm fəaliyyətində tədqiqat üsulları.Rekreasiya fəaliyyətində riyazi metod. Rekreasiya fəaliyyətində kartoqrafik metod. Rekreasiya-turizm fəaliyyəti

sahəsində tədqiqatlara metodoloji yanaşma. Metodologiya turizmdə tədqiqat metodları haqqında elm kimi. Turizmdə metodologiyanın əsas prinsipləri. Turizmdə elmi tədqiqatların xüsusiyyəti. Rekreasiya fəaliyyətində klaster üsulu. Müqayisəli üsul, tarixilik, və s. Turizmdə elmi proqnozlaşdırma metodları. Turizmdə elmi tədqiqatların təcrübi əsasları.

Rekreasiya coğrafiyasında termin və anlayışlar. Rekreasiyanın meydana gəlməsi tarixi. Rekreasiya və istirahət: ümumilik və xüsusilik. Rekreasiya potensialı, rekreasiya ehtiyatı. Rekreasiya təsərrüfatı. Rekreasiya müəssisəsi. Rekreologiya. Rekreasiya cəhətdən ərazinin mənimsənilməsi. Rekreasiya fəaliyyəti və rekreasiya potensialı. Rekreasiya tələbatı. Rekreasiya və asudə vaxt. Rekreasiyanın funksiyaları: tibbi-bioloji, sosial-mədəni, iqtisadi. Rekreasiya məşğuliyyəti. Rekreasiyanın növləri.

Təbii rekreasiya potensialı və onların qiymətləndirilməsi. Təbii şərait. Təbii rekreasiya ehtiyatları və onların təsnifatı. Komfort iqlim. Təbiətin nadir obyektləri. Landşaftın cəlbediciliyi və onun qiymətləndirilməsi. Landşaftın mənzərə yaradan elementləri. Rekreasiya potensialı və onların qiymətləndirilməsi meyarları.

Tarixi-mədəni rekreasiya ehtiyatları. Mahiyyəti, təsnifatı və qiymətləndirməsi. Maddi və mədəni tarixi-mənəvi abidələr. Tarixi və mədəni abidələrin növləri: tarix, arxeoloji, şəhərsalma və memarlıq, incəsənət və s. abidələr.

Dərketmə və mədəni rekreasiya ehtiyatları: daşınan və daşınmaz abidələr. Rekreasiya əhəmiyyətinə görə tarixi-mədəni abidələrin təsnifatı.

Ərazi rekreasiya sistemi. Rekreasiya sistemi. Təbii kompleks. Rekreasiya sisteminin tərkibi və onların arasında əlaqə. Ərazi-rekreasiya sistemi anlayışı. Ərazi rekreasiya sistemində yarım sistemlər. Təbii və mədəni komplekslər. Təbii komplekslərin cəlbediciliyi. Mədəni komplekslər. Texniki qurğukompleksləri.

Təbiətdən rekreasiya və turizm cəhətdən istifadə. Rekreasiya əhəmiyyətli ərazi. Bu ərazilərin müəyyən edilməsi. Qoruq ərazilər. Rekreasiya ərazisi. Təbii komplekslərin rekreasiya tutumu. Rekreasiya və ətraf mühitin mühafizəsi. Rekreasiya fəaliyyətində mühafizə tədbirləri.

Xüsusi mühafizə olunan ərazilər və ekoloji turizm. Xüsusi mühafizə olunan ərazilərin təsnifatı. Dövlət təbii qoruqları. Təbii biosfer qoruqları. Milli parklar. Milli parklarda funksional zonalar. Regional əhəmiyyətli təbii parklar. Təbiət abidələri, onların təsnifatı. Dendroloji parklar və botanika parkları. Xüsusi mühafizə olunan təbii ərazilər təbii rekreasiya ehtiyatlarının tərkib hissəsi kimi. Ekoturizm.

Turizm rekreasiya fəaliyyətinin növü kimi. Turizm anlayışı. Turizmin təsnifatı, forma və növləri. Turist. Turistlərin tipləri. Həzz almaq və istirahət.

Turizmin tarixi. Turizmin inkişaf mərhələləri. Azərbaycanda turizmin inkişaf tarixi. Azərbaycanda turizm 2000-ci ildən sonra.

Rekreasiya turizm rayonlaşdırılması. Rekreasiya rayonlaşdırılması. Rekreasiya rayonlaşdırılmasında ümumcoğrafi prinsiplərin nəzərə alınması: obyektivlik, çoxtərəflilik, ierarxiya, konstruktivlik. Rekreasiya rayonu. Rekreasiya yeri. Rekreasiya zonalar və onlardan istifadə imkanları. Rekreasiya rayonuna xas olan xüsusiyyətlər. Rekreasiya zonasına xas olan xüsusiyyətlər.

Turizmdə təbii və mədəni irs. Mədəni irsin təsnifatı. Ümumdünya irsinə daxil edilmiş təbii abidələr. Ümumdünya irsi siyahısına daxil olma şərtləri. UNESCO və irs abidələri.

Azərbaycanın turizm-rekreasiya rayonları. Bakı-Abşeron, Quba-Xaçmaz, Lənkəran, Şəki-Zaqatala, Aran, Gəncə-Qazax, Qarabağ, Naxçıvan bölgələrində rekreasiya ehtiyatları. Bu bölgələrin turizm üzrə ixtisaslaşması. Bölgələrin turizm-rekreasiya infrastrukturunun müasir vəziyyəti.

Ekoloji turizm. Ekoloji turizmin təşəkkül tarixi. Ekoloji turizmin xüsusiyyətləri. Ekoloji turizmin növləri və formaları. Ekoloji turların təşkili. Azərbaycanda ekoloji turizmin vəziyyəti.

ƏDƏBİYYAT

1. Azərbaycanın iqtisadi və sosial coğrafiyası. /V.Ə.Əfəndiyevin ümumi redaktəsi ilə. «Bakı Universiteti nəşriyyatı», 2010
2. Dərgahov V.S. Rekreasiya-turizm ehtiyatları. Bakı: «MBM», 2008

- 3.Əfəndiyev V.Ə., Nağıyev S.Q. Əhali coğrafiyası, Bakı, 2006
- 4.Ç.G.Həsənov T.G. Coğrafiyanın tədqiqat metodları. Bakı, 1990.
- 5.Həsənov T.G., Hacizadə Ə.M. Coğrafiya tarixi, Bakı, 2001.
- 6.İsmayılov Ç.N. İqtisadi və sosial coğrafiyanın əsasları, Bakı, 2010.
- 7.Məmmədov C.A. Geosiyasət. Bakı: «Mütərcim», 2005.
- 8.Azərbaycanda turizm və onun inkişafı. Monoqrafiya. AzTu-nun mətbəəsi, Bakı, 2015.
- 9.Soltanova H.B., Hüseynova Ş.H.Turizmin əsasları.Dərs vəsaiti.Bakı, «Mütərcim», 2007.
- 10.Turizmin əsasları./B.Ə.Bilalov, Ç.G.Gülaliyevin redaktəsi ilə.Dərslik.Bakı, «QHT nəşriyyatı», 2015.
- 11.Кусков А.С., Голубева В.Л., Одинцова Т.Н. Рекреационная география. М.: Флинта: МПСИ,2005.
- 12.Туrowsкий Р.Ф. Политическая география. Москва.Смоленск,1998.

Tərtib edənlər:

**İqtisadi və sosial coğrafiya kafedrasının
müdiri:**

prof.Həsənov T.G.

**Xarici ölkələrin iqtisadi-siyasi coğrafiyası
və turizm kafedrasının müdiri:**

dos. H.B.Soltanova

5402.01 «Tarixi coğrafiya, siyasi və rekreasiya coğrafiyası»

Siyasi coğrafiyanın predmeti, obyektı və vəzifələri

Geosiyasət və onun mənbələri

.Komfort iqlim

.Təbiətin nadir obyektləri

.Tarixi-mədəni rekreasiya ehtiyatlarının təsnifatı

Rekreasiya fəaliyyətində klaster üsulu

.Xüsusi mühafizə olunan ərazi rekreasiya ehtiyatlarının tərkib hissəsi kimi

.Turizmin inkişaf mərhələləri

.Dövlət təbii qoruqları

.Qarabağ iqtisadi rayonunun rekreasiya ehtiyatları

.Rekreasiya coğrafiyasında müqayisəli metod

.Komfort iqlim

Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonunun rekreasiya ehtiyatları

Ekoloji turizm

.Tarixi-mədəni rekreasiya ehtiyatlarının qiymətləndirilməsi

Rekreasiya coğrafiyasında riyazi metod

.Rekreasiya və ətraf mühitin mühafizəsi

.Xüsusi mühafizə olunan ərazilər

.Dağlıq-Şirvan iqtisadi rayonunun rekreasiya ehtiyatları

.Turizmin təsnifatı, forma və növləri

Siyasi sərhədlər və sərhədyanı münaqişələr

.Rekreasiya coğrafiyası, predmeti və vəzifələri

.Tarixi mədəni abidələrin təsnifatı

.Ərazi-rekreasiya sistemi

.Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonunu rekreasiya ehtiyatları

.Rekreasiya fəaliyyətində kartoqrafik metod

.Milli parklar və onların rekreasiya əhəmiyyəti

3Qarabağ iqtisadi rayonunun rekreasiya ehtiyatları

Turizmin inkişaf mərhələləri

Azərbaycanda ekoturizmin vəziyyəti

Dünyanın müasir siyasi xəritəsi

Rekreasiya coğrafiyasında riyazi metod

.Azərbaycanda turizm 2000-ci ildən sonra

.Naxçıvan iqtisadi rayonunun rekreasiya ehtiyatları

Ekoloji turizmin növləri

.Rekreasiya coğrafiyası, predmeti və vəzifələri

.Ümumdünya irsinə daxil edilmiş təbii abidələr

.Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonunun rekreasiya ehtiyatları

.Xüsusi mühafizə olunan ərazilər

.Komfort iqlim

.Ölkənin siyasi-coğrafi mövqeyi

Azərbaycanın rekreasiya zonaları

.Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonunun rekreasiya ehtiyatları

.Rekreasiya təsərrüfatı

.Ekoloji turların təşkili

.Xüsusi mühafizə olunan ərazi rekreasiya ehtiyatlarının tərkib hissəsi kimi

.Ekoloji turizm
.Turizm rekreasiya fəaliyyətinin növü kimi
.UNESKO və irs abidələri
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonunun rekreasiya ehtiyatları
.Landşaftın mənzərə yaradan elementləri
.Geosiyasət və onun mənbələri
.Təbii biosfer qoruqları
.Azərbaycanda turizmin inkişaf tarixi
Bakı- Abşeron iqtisadi rayonunun rekreasiya ehtiyatları
.Rekreasiya təsərrüfatı
.Siyasi coğrafiyanın coğrafi elmlər sistemində yeri
.Azərbaycanda ekoturizmin vəziyyəti
.Landşaftın cəlbədiciyi və onun qiymətləndirilməsi
.Naxçıvan iqtisadi rayonunun rekreasiya ehtiyatları
.Rekreasiya ehtiyatı və rekreasiya potensialı
.Siyasi sərhədlər və sərhədyanı münaqişələr
.Tarixi mədəni abidələrin təsnifatı
.Dağlıq-Şirvan iqtisadi rayonunun rekreasiya ehtiyatları
Ərazi-rekreasiya sistemi anlayışı
.Rekreasiya və istirahət
2Rekreasiya yeri və ona xas xüsusiyyətlər
.Ümumdünya irsinə daxil edilmiş təbii abidələr
Rekreasiya zonası və ona xas xüsusiyyətlər
. Ümumdünya irsi siyahısına daxil olma şərtləri
.Rekreasiya fəaliyyətində kartoqrafik metod
.Azərbaycanda turizm 2000-ci ildən sonra
.Rekreasiya-turizm rayonlaşdırılması
.Landşaftın mənzərə yaradan elementləri
.Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonunun rekreasiya ehtiyatları
.Milli parklarda funksional zonalər
.Aran iqtisadi rayonunun rekreasiya ehtiyatları
.Siyasi coğrafiyanın predmeti, obyektı və vəzifələri
.Rekreasiya ehtiyatlarının qiymətləndirilməsi meyarları
.Milli parklar və onların rekreasiya əhəmiyyətləri
.Gəncə- Qazax iqtisadi rayonunun rekreasiya ehtiyatları
Təbii abidələr və onların təsnifatı
.Rekreasiya fəaliyyəti və rekreasiya potensialı
.Təbiətin nadir obyektləri
.Tarixi-mədəni rekreasiya ehtiyatlarının qiymətləndirilməsi
.Rekreasiya coğrafiyasında tarixilik və metodlar
.UNESKO və irs abidələri
.Lənkəran iqtisadi rayonunun rekreasiya ehtiyatları
.Azərbaycanda turizmin inkişaf tarixi
.Rekreasiya rayonu və ona xas xüsusiyyətlər
.Mədəni irs və onun təsnifatı
Bakı-Abşeron iqtisadi rayonunun rekreasiya ehtiyatları
.Ekoloji turların təşkili
. Ölkənin siyasi-coğrafi mövqeyi
. Azərbaycanın rekreasiya zonaları

- . Dünyanın müasir siyasi xəritəsi
- . Təbii rekreasiya ehtiyatları və onların təsnifatı
- . Landşaftın cəlbediciliyi və onun qiymətləndirilməsi
- Ekoloji turizm
- . Turizm rekreasiya fəaliyyətinin növü kimi